"సుష్మా! నా ప్రశ్నకు సమాధానం నీ వివ్వలేవు!"

రవి అలా అడుగుతూంటే శిలాప్రతిమలా బొమ్మండిపోయాను. నా హృదయాన్ని ఎవరో ఇనుపముక్కలా ఎర్రగా కాల్చి సమ్మెటలతో సాగదీస్తున్నారు.

రవి కళ్ళల్లో వ్యక్తమవుతున్న ఒకానొక భావన నాలో మరుగునపడిన కొన్నికొన్ని జ్ఞాపకాలను రేపుతూంది. అవన్నీ నా గతజీవితాన్ని కళ్ళఎదుట నిలువుతున్నాయి. నాలో ఇంకా పాత సంగతుల ప్రభావం సజీవంగానే ఉంది. ఇది ఇప్పుడు నా జీవితంలో రెండో మలుపా? మొదటి మలుపు! నా జీవితంలో చెరగని ముద్రే అయింది. మరి ఇది? — ఇదికూడా అంతే అయితే? భగవాన్! నా జీవితాన్ని ఇంకా, ఇంకా శపిస్తావా? నా జీవితమంతా ఒక పగటికల. తీయని కలల మోహాలలో నేను నా భవిష్యత్తును నిర్మించుకున్నాను. కాని ఈనాడు ఆశలన్నీ రాలిపోయినా, నా జీవితవృక్షం క్రింద దేనికోసమో, వెర్రిగా నిరీక్షిస్తున్నాను.

"సుష్మా!" అప్యాయంగా నా చేతిని నొక్కుతూ కళ్ళల్లోకి సూటిగా చూశాడు రవి. అతని చూపులు నా కళ్ళల్లో చురుక్కున గుచ్చుకున్నాయి. నా హృదయం కన్నీటిలో వణుకుతూ గజగజలాడుతూంది.

అమాయకంగా నైర్మల్యంతో తళతళలాడే ఆ

లోతైన కన్నులు, అతని వదనం — అద్వితీయం అతన్నే, ఆ వ్యక్తినే — గుర్తుకు తెస్తూంది. ఇలాంటి కన్నా నిన్ను మోసం చేశారు.

ఆ లోతైన కనుపాపలలోని తళతళలు నాకు బాగా గుర్తు. ఆ కళ్లల్లోకి చూస్తూంటే, నా శిథిలజీవిత చరిత్ర జీర కళ్లెదుట పడుతూంది. వేదనాపూరితమైన ఆ పేదవాని జీవితం తిరిగి నా జనితంలో గిర్రున, కెరటంలా తొంగిచూడకూడదు. అందరిలా నా జీవిత సౌరభాన్ని ఎందుకనుభవించ కూడదు?

"సుమ్మా! రేపు మా అన్నయ్య వస్తున్నాడు! అన్నయ్యకు నా కాబోయే ఇల్లాలుగా నిన్ను పరిచయం చేస్తాను." రవి ఉత్సాహంగా ఏవేవో అంటున్నాడు. కాని నా కవేమీ వినిపించడంలేదు. సముద్రపు హోరు చెవుల్లో గింగురుమంటున్నది. బరువుగా నా హృదయం మూలుగుతూంది. నాలో ఏవేవో విచిత్రభావాలు! ఈ విచిత్రభావాల ఒరవడిలో నా మనస్సు తేలిపోతూంది. హృదయంలో భగ్గున మండే అగ్నిజ్వాలలు క్షణక్షణానికీ ఎగిరెగిరిపడుతున్నాయి!

నా హృదయంలోని ఈ సంఘర్షణ రవి కెలా తెలుస్తుంది? నా భావాలను లేశమాత్రంగానైనా మొహంలోకి రానీయకుండా విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నాను.

రవి కెలా చెప్పను, ఎలా చెప్పగలను, నే నతనికి తగిన దానను కానని! అలా చెప్పి నేను నా జీవిత మధుభాండాన్ని ఎలా విషతుల్యం చేసుకోగలను? పవిత్రమైన అతని కళ్లల్లోని అనురాగాన్ని, ఆప్యాయతను ఎలా వంచించను! హృదయమే దివ్యసాక్షి అని కీర్తిస్తున్న, ఈ హృదయాన్నే నమ్మి ఆరాధిస్తున్న అతన్ని ఎలా మోసగించను? హఠాత్తుగా నా అంతర్యంలో ఎవరో లీలగా "అవును" అని పిలిచినట్లయింది.

హృదయస్పందనం క్షణం ఆగిపోయినట్లు జనించింది. అంతలోనే మరల తిరిగి వేగంగా కొట్టుకోసాగింది.

హృదయంలో ఒక భావంతో మరో భావం పోరాడసాగింది. మనస్సంతా కకావికలయింది.

"సుమ్మా, రేపు పదింటికి వస్తాను. రెడీగా ఉండు. మరి, సెలవిస్తారా దేవిగారు." చెక్కిలిని మృదువుగా కొనవేళ్లతో మీటి వెళ్లిపోయాడు.

రవి వెళుతూంటే అలా చూస్తూ ఉండిపోయాను.

ఇసుకలో బరువుగా పడుతూన్న అతని పాదాలు, నా గుండెలమీద పడుతున్నట్లుగా ఉంది. అతను కనిపిస్తున్నంతమేరా చూస్తూ ఉండిపోయాను. నా మనస్సంతా అవ్యక్తమైన భావాలతో నిండిపోయింది. అగాధమైన లోతులలోనికి నా చూపులు నిలుస్తున్నాయి. తీరని వ్యథతో నా హృదయం మూలుగుతూంది. నాకు తెలుసు — ఎన్నో అనుభూతులు, మరెన్నో వేదనలు నాలో స్థిరనివాసం చేసుకున్నాయి. నా జీవన పుష్పంలోని ఆశాదళాలన్ని వాడి రాలిపోయాయి. నిరాశ నా నరనరాల్లో జీర్ణించుకుపోయింది. అమృతమయమైన నా జీవిత మధుభాండంలో ఏ క్రూర హస్తమో విషపు చినుకు రాల్చింది. ఈ బ్రతుకుపట్ల, ఈ ప్రపంచంపట్ల నాకు తెలిని ఏదో కసి, విరక్తి, ద్వేషం!

* * *

గడియారం టంగున అర్ధగంట కొట్టింది.

ఉన్నమాటుగా ఉలిక్కిపడ్డాను. అంతవరకు —

...యేదో ఎంగిలిచేసి, విసిరేసిన పండును మరొకరు తెలిసి ఆప్యాయంగా అంగీకరించగలరు... ఒకరు ఆఘ్రాణించిన పుష్పాన్ని, వేరొకరు పవిత్ర హృదయంతో అర్పించగలరు ... కాని అదే ఒక స్త్రీ అయితే ... ఎందుకని, ఒక్కసారి మోసంలో గాని, మాయలో గాని, పతనమైన స్త్రీ ... 'నీకు నే నేమవుతాను' అని ప్రశ్నించుకోదా??

ఏమాలోచిస్తున్నానో, ఏం చేస్తున్నానో నాకు తెలీదు. బుర్రంతా వేడెక్కి దిమ్మెత్తిపోయింది. అనంతమైన అనుభూతుల వలయంలో నా జీవితం చిక్కుకుపోయింది. తుది అంటూ లేని ఈ భావాల సంఘర్షణ నా కెన్నో అనుభవాలను నేర్పింది.

రేపు రవి వస్తాడు, కోటి కోర్కెలతో, వేయి ఊహలతో. కూలిపోయిన నాజీవితసౌధాన్నితిరిగి నిలబెట్టడానికి ధీమాగా నిలబడ్డ రవిని కాదని ఎలా తప్పించుకోగలను! అతని వాడియైన చూపుల ధాటిని ఎలా ఎదుర్కోగలను? అనుకోకుండా నా ఎదలో గతం పుటలు విప్పుకుంది. అప్పుడు నేను పదోక్లాసు చదువుతున్నాను. పదిహేనేళ్ళ నా జీవితంలో ఏ ఒక్క కష్టంగాని చిన్న కన్నీటి బొట్టుగాని నా కెరుగను. అమ్మ నాన్నల లేలేత ఆప్యాయత నాకు తెలియదు. నా కత్యంత ఆత్మీయులు నాన్న. ఆ తరవాత అన్నయ్య. అన్నయ్యకు హైదరాబాదులో ఉద్యోగం రావడం వల్ల, నేను, నాన్న ఈ పూర్వీకుల ఇంటిలో ఉండేవాళ్లం. నా జీవితమంతా వడ్డించిన విస్తరిలా, గలగల పారే సెలయేరులా జరిగిపోయింది నాకు!

ఆ సంవత్సరమే మేడమీద గదిలో ఒక కొత్త లెక్చరర్ దిగాడు. ఆయన పేరు శేఖర్. పూర్తి పేరేమిటో తెలీదు. ఆయన ఎప్పుడూ చాలా తీవ్రంగా, గాంభీర్యం ఒలకబోస్తూ ఉండేవారు. ఎప్పుడో అవసరమయితేతప్ప, నాన్నతో మాట్లాడేవారు కారు. ఆయనంటే నా కెంతో భయంగా ఉండేది.

ఆ రోజు ఆదివారం. బయటంతా మునురుగా ఉంది.

"గేలు జాక్ డివ్యూజన్ అఫ్ గేసస్" ఎంత చదివినా అర్థంకాక బుర్ర బద్దలుకొట్టుకుంటూ నాన్నదగ్గరికి వెళ్లాను.

"నాకు సైన్సు తెలుసు, తల్లీ!"

"మరెలా, నాన్నా? నేనా రోజు క్లాసుకు వెళ్లలేదు. అర్థం కావటంలా."

నాన్న పుస్తకం తీసుకున్నారు. క్షణం సైన్సంతా కిందిపరకు చూశారు. బుర్ర గోక్కోసాగారు.

నాన్న అవస్థకూడా నా అవస్థలాగే ఉంది

"పోనీ, ఇచ్చేయండి, నాన్నా! ఎలాగో చదువుకుంటాను."

"పోనీ, శేఖరంగారిని అడిగితే?"

బి. ప్రేమలీల

"అమ్మో! వద్దు, నాన్నా! ఆయనంటే నాకు పెద్ద భయం, బాబూ!" పుస్తకాన్ని నాన్న చేతిలోనుండి గబుక్కున లాగేసుకున్నాను. కాని, నాన్న ఒప్పుకునే రకం కాదు. కళ్లజోడు సవరించుకుంటూ మేడపైకి వెళ్ళారు.

పది నిముషాలు గడిచాయి.

నాన్న నవ్వుతూ తిరిగి వచ్చారు.

"అమ్మ, తల్లీ, ఎందుకంత భయం? అతను చాలా మంచివాడు, మర్యాదస్తుడు. నీకు అన్నయ్యలాంటివాడు. నీకు కావలసినవన్నీ చెపుతానన్నాడు" అన్నారు.

అతను నా కన్నయ్య! నా అన్నయ్యలాంటివాడేనట! నిజంగా ఈ భావన ఎంత మధురమైనది!

'అన్నయ్య' అన్న మాటలో ఎంత మమత ఉంది! అందులో ఎంత స్వచ్ఛత! నా చిన్న మనస్సులో పన్నీటి జల్లు ఎవరో చిలకరించినట్లయింది.

ఆయనలాంటి ఉన్నతమైన వ్యక్తి, విద్యావంతుడు నాకు అన్నయ్య! నాలో ఏర్పడిన ఈ భావన ఎంతో తృప్తిని, ఆనందాన్ని ఇచ్చింది. నా మనస్సు అనిర్వచనీయమైన ఆనందంతో పరవశించింది. కాని ఆ ఆనందమంతా క్షణికమేనని ఆ గడియలో నాకేం తెలుసు!

భయంభయంగా పుస్తకం తీసుకొని పైకి వెళ్లాను. గుమ్మందగ్గరే టక్కున ఆగిపోయాను. లెక్చరరు గారు ఏదో పుస్తకం చదువుకుంటున్నారు.

పెళ్ళసందున కోటే అంచును మెలిపెడుతూ సిగ్గుపడుతూ నిలుచుండిపోయాను. గుండెల్లో దడ దడ... దడదడ.

కాసేపటికి ఆయన తల ఎత్తారు.

"రండి లోపలికి" అన్నారు.

బెదురుగా వెళ్లాను.

"ఎందుకండీ అంత భయం? కూర్చోండి. మరీ అంత భయమైతే పాఠాలెలా చెప్తాను!"

భయంతో తల వంచుకొనే నుదుటిమీద జీరాడుతున్న ముంగురుల సందుల్లోనుండి ఆయనవంక చూశాను. అమాయికంగా, నైర్మల్యంతో తళతళలాడే లోతైన ఆయన కనులు ఎలాగో అనిపించాయి.

నా హృదయాన్ని ఏదో బంధించివేసి, ఊపిరాడకుండా ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసినట్లయింది.

పాఠం చక్కగా బోధించారు. ఎంతో బాగా అర్థమయింది. ఆయన వేసిన ప్రశ్నలన్నిటికీ సరిగ్గా జవాబులిచ్చాను. మాస్టారు మెచ్చుకున్నారు. నా హృదయమంతా ఉల్లాసంతో నిండిపోయింది. అలాగే రోజూ పాఠం చెప్పేవాడు. ఎన్నో దినాలు ఇట్టే గడిచిపోయాయి.

ఆయన నే ననుకున్నంత కోపిష్ఠి కాదు. చాలా సరదాగా, తమాషాగా మాట్లాడేవారు. క్రమంగా ఆయనదగ్గర భయం పోయి చాలా చనువు ఏర్పడింది. పాఠాలతోపాటు ఆయన ఏవేవో ఇతర విషయాలు చెబుతూండేవారు. ఆయన మాటల్ని ఆసక్తితో వినేదాన్ని.

ఇటీవల ఎందుకో ఆయన్ని అన్నగా చూడలేకపోతున్నాను. ఇంకా ఏదో మధురమైన, లోతైన అనుబంధం ఆయన మధ్యా నా మధ్యా ఏర్పడసాగింది. నా హృదయంలో అన్నయ్యలాగా నెలకొనివున్న నా భావన ఆ...

త్వరలో కరిగి నీరయి ఇంకిపోయింది. ఆ రోజు నాకు బాగా జ్ఞాపకముంది. ఆ రోజుతో పరీక్షలు అయిపోతాయి.

శేఖరంగారికి ఇష్టమయిన టిఫిన్ చేసి పట్టుకు వెళ్ళాను. ఆయన కిటికీ సమీపంగా కూర్చొని ఏదో దీర్ఘాలోచనలో ఉన్నారు.

"రేపు నేను వెళ్ళిపోతున్నాను, సుష్మా" అన్నారు. ఆ గొంతులో ఏదో కొత్తదనం కనిపించింది. ఆయన వంక చూశాను. ప్రేమ నిండిన నేత్రాలతో నావంకే చూస్తున్నారు. ఎన్నడూ కనిపించని వింతవింత భావాలేవో ఆయన ముఖంలో కనిపిస్తున్నాయి. సిగ్గుతో నా మొహం ఎరుపెక్కింది.

"సుష్మా! ఇలా రా!" అని పిలిచారు.

ఆయన గొంతులో వణుకు కనిపించింది. ఏ అదృశ్య శక్తో నన్నాయన ముందుకు నెట్టింది. మరుక్షణంలో నే నాయన చేతుల్లో ఉన్నాను. ఏదో మత్తుమందు నా అణువణువునా చల్లినట్లయింది.

"నీవంటే నాకు చాలా ఇష్టం, సుష్మా!" చెవుల్లో గుసగుసలాడుతూ అన్నారు, నన్ను మరింత దగ్గిరికి తీసుకుంటూ.

అంతే! ఆ తరవాత ఏం జరిగిందో, నే నేమయిపోయానో అప్పటి నా భావ సంఘర్షణ మాటల్లో తెలుపలేను. తెలిసీ తెలియని ఆ మనుసైన వయస్సులో మొగ్గ విడుతూన్న నా జీవిత పుష్పం స్వార్థపరుడైన ఒక కామాంధుడి రాక్షస హస్తాల్లో నలిగి నశిపోయిన దని ఆ తరవాతగాని నాకు తెలిసిరాలేదు.

పరీక్షలు జరిగిపోయాయి. ఆ రోజే శేఖరంగారు వాళ్ళ ఊరు వెళ్ళిపోయారు. ఆయన తిరిగి నాకోసం వస్తారని ఆశతో ఎన్నో దినాలు ఎదురుచూశాను. కాని ఆయన మళ్ళీ రాలేదు. పసితనమంటూ వీడని నా మనస్సు, నే నప్పుడు ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నానో గ్రహించనే లేదు.

పదిహేనేళ్ల నా జీవితపు మొగ్గ రెండే రెండు రేకులు విచ్చింది. పరిమళించడానికి సిద్ధంగా ఉన్న ఈ మనుసైన మొగ్గ ఒక వంచకుని మృగతృష్ణకు బలి అయి పోయిందని గ్రహించే జ్ఞానంకూడా లేదు. ఆ అమాయక వయస్సులో పరిస్థితులచేత, విధిచేత క్రూరంగా శపించబడ్డ నేను, నా జీవిత సర్వస్వాన్ని కోల్పోయి, లోకం ఎదుట దోషిలా నిలబడ్డాను. అందరూ నన్ను చూసి అనుకొనే మాటలు, చూపులు మొదట్లో అర్థం కాలేదు.

"ఎంత బరితెగించిన పిల్ల!" అని నా మొహాన్నే ఉమ్మేసేవారు. అసలే గుండెజబ్బుతో తీసుకుంటున్న నాన్న కుమిలి, కుమిలి, ఎందుకు మరణించారో నా కర్థం కాలేదు.

చివరికి నా మనస్సులోనే ఎవరో తీరిగ్గా తట్టి చెప్పారు, "ఇన్నాటివరకూ గౌనులు తొడుక్కుంటూ చెంగుచెంగున గెంతే నాలో మరో రూపం జీవం పోసుకుంటూందని, ఆ రూపం అక్రమానికి, అపవిత్రతకీ ప్రతిరూపం అనీ, ఆ రూపం నాలో ఉన్నందున ఈ లోకంలో నాకు నిలువ నీడ లేదనీను."

చేతులతో భయంభయంగా గుండెలు తడుము కున్నాను.

నా గుండెలు భగ్గుమన్నాయి. భగవాన్! నాకే మయింది! నేనేమయిపోతాను! నేనేమని ఆశించాను! చివరికేమయింది! నాకేమవుతుంది? ఇదంతా ఇట్లా ఎందుకు జరగాలి? తప్పు చేసింది ఒకరయితే, శిక్ష అనుభవించేది మరొకరా?

శేఖరంగారు ఏ ఊరు వెళ్ళారోకూడా తెలీదు. విధి ఎంత క్రూరంగా నన్ను శపించింది! హైదరాబాద్ నుండి అన్నయ్య వచ్చాడు. నాన్న మరణానికి కారణమైన నా పరిస్థితికి ఉగ్రుడయ్యాడు. నన్ను నానా మాటలు అన్నాడు, తిట్టాడు. చేతులు నొప్పి పెట్టే వరకు కొట్టాడు. చివరికి అశక్తుడిలా భావురుమని ఏడ్చాడు.

ఎంతో ప్రయత్నం మీదట శేఖర్ ఎడ్రస్ సంపాదించాడు. రాసిన ఉత్తరానికి జవాబులేదు. ఆయనకి అంతకుముందే పెళ్ళిఅయిందని తెలిసింది.

ఆ సమాచారం విన్న అన్నయ్య ఆవేశంతో ఊగిపోయాడు. దరిదాపు పిచ్చివాడుగా అయిపోయాడు.

మాధురి

చిత్రం—ఆయాన్య (గుంటూరు—2)

అన్నయ్యను చూస్తుంటే నా గుండెలు గజగజలాడేయి. నాన్నతోపాటు అన్నయ్యనూ పోగొట్టుకుంటే ఇక నేనేంకావాలి?

పులి ముందర నిలుచున్న మేకపిల్లలా, నిలువునా వణకిపోతూ అన్నయ్య ఎదట పడలేక మూల మూలంకు ఒదిగిపోయాను.

"సుష్మా! నీకోసం ఏమైనా చేస్తాను. నా జీవిత సర్వస్వం ధారపోస్తాను. నీకేం భయంలేదు తల్లీ!" అన్నయ్యకి ముఖంచూపలేక, లోలోపలే కుమిలిపోతున్న నన్ను చూస్తూ అన్నయ్య అన్నాడు.

"అన్నయ్యా!" అంటూ దేవునికి ప్రతిరూపంగా నిలచిన నా అన్నయ్య కాళ్ళమీద పడిపోయాను.

ఈ ఉన్నతుడినేనా ఆ వంచకునితో సమానంగా భావించింది నా హృదయం! భగవంతుడా! అంతర్యాలు ఎంత విచిత్రమైనవి! చూస్తూ ఉండగానే కాలం దొర్లింది.

అన్నయ్య నాకోసం తన జీవిత సర్వస్వాన్ని పదలు కున్నాడు. మారుమూల ప్రాంతానికి నన్ను తీసుకుపోయి తన కడుపులో పెట్టుకు దాచాడు. నాకుపుట్టిన మధును తన కొడుకుగా లోకం ఎదట నిలబెట్టాడు. నా జీవితంలోని మాయని మచ్చను తనమీద వేసుకుని హీనచరిత్రుడుగా పిలవబడ్డాడు.

ఆ త్యాగమూర్తిని చూస్తుంటే నా గుండె పగిలి ముక్కచెక్కలయ్యేది. ఈ బాధ ఆరని అగ్నిలా నా గుండెల్ని కాల్చివేసేది. కాని మధు! మధుని చూస్తుంటే నాలోని మాతృహృదయం ఆనందంతో ఉక్కిరి బిక్కిరి అయ్యేది.

అవును, మధును నేను ప్రేమిస్తున్నాను. నన్నీ స్థితికి తీసుకువచ్చిన ఆ దుర్మార్గుణ్ణి నా నరనరాల్లో ద్వేషిస్తున్నాను. అతని అంశతో జన్మించిన మధుని ప్రాణంకన్న మిన్నగా ప్రేమిస్తున్నాను. బిడ్డను ద్వేషించే తల్లి ఉంటుందా!

నా అన్నయ్య ప్రోత్సాహ, సహకారాలతో మెడిసిన్ పూర్తిచేశాను. జీవితపథంలో పురోగమిస్తూ ముందు ముందుకు సాగిపోతున్నాను.

నా చదువులకు, మధు పెంపకానికీ, అన్నయ్య తన శరీరంలోని ప్రతి రక్తబిందువునీ నేలరాల్చేడు. నా భవిష్యత్తుకోసం, నే చేసిన పాపంకోసం చిక్కి సగమయిన అన్నయ్యనుచూస్తుంటే నా హృదయం బాధతో ఆక్రోశించేది. ఒకప్పుడు పూర్తిగా మోడువారిపోయి ఛాయామాత్రంగా మిగిలిన నాకు మళ్ళీ ఆకారం ఇచ్చాడు. నా గతమంతా తుడిచివేశాడు. ఈ నాడు నా జీవితం తిరిగి చిగిరించింది. ఇదంతా నా అన్నయ్య నాకు పెట్టిన భిక్ష. అలాంటి దైవస్వరూపుడైన అన్నయ్య నాకోసం తన సర్వస్వాన్ని బలిచేసి ఘోరమైన కేన్సర్ వ్యాధికి బలిఅయిపోయాడు.

అన్నయ్య చివరిసారిగా అన్నాడు: "సుష్మా, ఇక నీ గురించి ఏ చింతా నాకులేదు. మధు సంగతిమాత్రం జాగ్రత్త. వాడు లోకానికి నా కొడుకే, కాని వాడు నీ బిడ్డే అని నీ ఒక్క క్షణమూ మరిచిపోకు."

అన్నయ్య చివరి మాటలే వేదవాక్కుల్లా నా స్మృతిపథంలో మిగిలిపోయాయి. అన్నయ్యచేతిలో చేయివేసి ప్రమాణంచేశాను. ఆ మాటల్ని ఎలా నమ్మకచేయను? ఎలా మర్చిపోను? రవి ఏమయినాసరే, అతనికంతా చెప్పేయాలి, ఏం జరిగినా సరే.

మనస్సులో గడ్డగట్టిన మంచు కరిగింది. నా మనస్సంతా దానితో తేలిగ్గా దూదిపింజలా అయిపోయింది.

* * *

మరునాడు అతి సామాన్యంగా డ్రెస్ ముగించుకొని నాకోసం ఎదురుచూస్తున్న రవి దగ్గిరికి వచ్చాను. నావంక ప్రశంసాపూర్వకంగా చూసి నవ్వుతూ 'విష్' చేశాడు.

మౌనంగా కారులో కూర్చున్నాను. ఎలా చెప్పాలో, ఏమని చెప్పాలో నా మనస్సు ఆలోచించసాగింది. నా కళ్ళ నుండి కన్నీరు ఎందుకో ఆపుకోకుండా ఉబుకుతూంది.

నాకు తెలుసు — ప్రేమ నాపై నగిలిర్చు కుంటూంది. నా అతిశయం బాడిదలో పొర్లుతూంది. అవమానం, అవనిందలు నాపై స్వైరవిహారాలు చేశాయి. ఒక్కక్షణం పరిగెడుతున్న కారులోంచి

(తరువాయి 61 వ పేజీలో)

[illegible] ఉరివేయ [illegible]. కాని, [illegible] సన్ను వెక్కిరించింది. [illegible] వస్తుంది.

[illegible] రవీ నా [illegible] దుఃఖము [illegible]

[illegible] వా [illegible] వస్తున్న మాటల్ని వింటూ రవి [illegible].

[illegible] కారే కన్నీటిని [illegible] అన్నాను.

"రవీ! ఇన్నాళ్ళూ నీలోటి నా చనువు ఇంతవరకూ వస్తుందని అనుకోలేదు. ఈ చనువు అనురాగమూ లేక అవ్యాజమైన ప్రేమకు అనుభూతో అని నేను ఊహించ లేదు. నీవంటి వానికి భాగస్వామినయ్యే అర్హత నా కేమున్నా ఉందా! నేను ఒకవిధంగా పతితురాలను. ఇన్నాళ్ళూ నీ హృదయంతో ఆడుకున్నానని, మోసగించానని నిన్నైనా అను, కాని నిన్ను అతి నిర్మలమైన నీ హృదయాన్ని నేను వంచించలేను" దుఃఖంతో నా గొంతు పూడుకుపోయింది.

రవి దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి, నా కళ్ళల్లోకి చూశాడు. నా చేతిని తన ముఖానికి [illegible] "నీకు తెలిసి [illegible] జరిగిన అన్యాయానికి నీవెలా బాధ్యురాలవు [illegible]! [illegible] నీవు నా దానివి. ఏనాటికైనా [illegible] నిన్ను విడిచిపోలేను" ఆవేశంగా అన్నాడు.

"రవీ! [illegible] [illegible] అర్హతలేని [illegible] పుష్పం [illegible] [illegible] నీ మాటలు వింటుంటే నా [illegible] భయంగా ఉంది. నా నుండి నీ [illegible], అది [illegible] లేదో అర్థంకాకుండా ఉంది. ఇప్పటివరకు నేను నీనుండి పొందినది నాకీ జీవితాంతానికి చాలు! ఇంతకుమించి నీ నుండి [illegible]."

రవి నా కళ్ళల్లోకి తీక్షణంగా చూశాడు. అతని చూపుల దాటికి తట్టుకోలేక నా కళ్ళు నేలకి తిరిగి పోయాయి.

'సుమ్మా! — అర్థంచేసుకున్న హృదయంతో — ప్రేమకు, త్యాగానికి తారతమ్యంలేదు. త్యాగంలేనిచోట ప్రేమకు తావేలేదు. జాలితో సానుభూతితో, నిన్ను స్వీకరిస్తున్నానని అనుకోకు. గడచినదంతా మరిచిపో. ఈ రోజునుండే ఈ క్షణంనుండే నీవు నా సుమ్మవి. మనల్ని ఎవరూ వేరుచేయలేరు!"

రవివంక విస్మయంగాచూస్తూ ఉండిపోయాను. ఒక సామాన్య స్త్రీకోసం తన హృదయాంతరాళంలో కలిగిన ఎండమావిలాంటి మధురభావంకోసం ఈ వ్యక్తి తన సర్వస్వాన్ని ధారపోస్తున్నాడు అజ్ఞాతంగా నా మనస్సులో ఉండిపోయిన ఒక బాధకు నిర్దిష్టమైన [illegible] ఇలకు? 'రవీ! నీకోసం నీ ఆనందంకోసం నా సర్వస్వాన్ని నీకు ధారపోసినట్టి ప్రేమపూర్వకంగా నన్ను నేను నీకు సమర్పించుకోవడం కన్న జీవిత [illegible] నాకేముంది?' — మనస్సులోనే పదే పదే అనుకో సాగేను.

హోటల్లో రవితల్లి నన్ను ఆప్యాయంగా ఆహ్వానించింది. రవి మరో వ్యక్తితో ఆ గదిలో ప్రవేశించడం చూసి లేచి నిలుచున్నాను. ఆయన రవి అన్నగారు, వా కాబోయే

నీకు నే నేమవుతాను?

(11 వ పేజీ తరువాయి)

[illegible] రెండు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఒక్కో క్షణం [illegible]!

ఆ వ్యక్తి! ఆ నాటి [illegible], తెలియని ఆ వయసులో నన్ను వంచించి, నా జీవిత సర్వస్వాన్ని నాశనంచేసి, ఉద్యోగమైన శేఖర్!

ఇద్దరం క్షణకాలం ఒకరొకరం మౌనంగా చూసు కున్నాము. నే నెవర్నో తెలియనట్లు గుర్తుపట్టనట్లు నటించసాగిన అతన్ని చూస్తుంటే నాలో ద్వేషం, పగ, కోపం కట్టలు త్రెంచుకున్నాయి.

ఎన్నాళ్ళగానో నాలో అణగిఉణిగి ఉన్న బాధ ఒక్క సారిగా ఉవ్వెత్తుగా ఉబికింది. అమాయకురాలైన ఒక కన్నెపిల్ల జీవితాన్ని నాశనంచేసి పెద్దమనిషిగా చలామణీ అవుతున్న అతనిమీద నాలో కరుడుకట్టిఉన్న ద్వేషాగ్ని నంతా వెరజిమ్మాలనీ, ఆవేశంతో ఎన్నో దురిపేయాలని నా నరనరాలు ఆత్రుతతో కంపించి పోయాయి.

నా [illegible] ఒక్క [illegible] [illegible]. భగవాన్! ఎంత ఘోరం! ఒక్కక్షణం ఇక ఇక్కడ [illegible] లేకపోయాను. రవి ఎంత పిలుస్తున్నా [illegible] కుండా వెన్నెలకు వచ్చేశాను. తలుపులు బిగించుకొని, పసిపిల్లలా వెక్కి వెక్కి [illegible].

తలుపుతట్టిన [illegible] [illegible] నుండి [illegible].

"మీకోసం డాక్టర్ రవి వచ్చారు." [illegible] కది.

"లేదు సుమ్మ క్వార్టర్స్‌కి రాలేదని చెప్పు."

"సుమ్మా!"

"వెళ్ళు రాముడూ, [illegible] ఏకన్నుడు?" గద్దించాను. నా గుండె వేయి ముక్కలయిపోతూంది. పరిగెత్తి కిటికీలోంచి కిందికి చూశాను.

రవి గంభీరంగా, నిశ్చలంగా చేతులు వెనక్కిమడిచి పెట్టుకొని నడిచి వెళుతున్నాడు.

భగవాన్, ఎందుకీ పరీక్ష? నేనేంచేశానని ఈ శిక్ష? నా రవికేమీ కానీకు ప్రభూ!

వెంటనే కర్తవ్యం గుర్తుకు వచ్చింది. రవికి వెంటనే తెలియాలి, లేకపోతే ఏమవుతుందో!

"రవీ!

నిన్న ఇంటి దగ్గరనుండి నీవు పిలుస్తున్నా, అతి మొండితనంగా వినిపించుకోకుండా వచ్చేశాను. క్షమించు! ఇలాంటి స్థితి వస్తుందని కలలోకూడా అనుకోలేదు. విధి విధానం చాలా విచిత్రమైనది. తోలిసచోటే తిరిగి తిరిగి దెబ్బ తగులుతుంది. నేను నీకు [illegible] తెలిసికూడా నన్ను నేను [illegible] ముందుకు [illegible]. ఇది శుభం కాదు — [illegible] ఎవరూ ఏ పరిస్థితిలోను చేయలేరు. [illegible] ఓడి [illegible]. నా హృదయంలోని విషం [illegible] నన్ను వదలదు. నే నిప్పుడిలా [illegible] రవీ! నా జీవితమంతా [illegible] లేకుంటే ఆ నాడు నా జీవిత సర్వస్వాన్ని దోచుకొని పారిపోయిన

ఆ [illegible], తిరిగి [illegible] మీ ఇంట్లో, [illegible] [illegible] క్షణమైనా ఊహించలేదు [illegible]! [illegible] నీకేమవుతాను? నీకేమిస్తా [illegible] రవీ! [illegible] నీ జీవితం [illegible] [illegible], నీ [illegible] నీ రవి [illegible] ఉన్నాయా? [illegible] మనసు, నీకు వెలా ఏమిటి? రవీ! ఇక ఎప్పుడూ నన్ను [illegible] కాదు! అమూల్యమైన నీ జీవితాన్ని నాశనం చేసుకోకు. ఇక ఈ [illegible] చేసుకుంటే. ఇక ఎప్పుడూ నన్ను కలుసుకో ప్రయత్నించకు. ఏ పరిస్థితులలోనూ తలంచకు. నీ హృదయంలో ఉన్న సుమ్మ రూపాన్ని పెర్కిపిని చేసి దహించివేయి. వచ్చిన దనుకొన్న వెన్నెలనానికి [illegible] తగిలింది. [illegible] జీవం పోసుకుంది. కాని చివరకది కుళ్ళిపోయిన విత్తు రవీ! కుళ్ళిపోయినవిత్తు. ఇక నాకు సెలవియి రవీ!

సుమ్మ."

ఉత్తరాన్ని రవికి పంపి గదిలో భరించరాని వేదనతో కూర్చుండిపోయాను. నా చుట్టూరా ప్రకృతి నవ్వుతూ [illegible]. క్షణక్షణం మార్పుచెందే ఈ జీవి [illegible] అనే [illegible] మిగలటం తప్ప, [illegible] ఏ అనుభూతి [illegible]. జీవితాన్ని గురించి అందరిలా నేనూ ఎన్నో అందమైన కలలు కన్నాను. ఊహల లోకంలో ఎన్నో సుందర [illegible]! అన్నీ ఈ నా [illegible] నా జీవితం [illegible] [illegible] లాగానే ఉంది.

★

[illegible] ఉచితము !!

తెల్లమచ్చలు

నా [illegible] 'ఔగ్‌దాఫా' ప్రత్యేక [illegible] తెల్ల మచ్చలను సుఖముగ పోగొట్టుటలో 1[illegible] సం. నుండి ప్రఖ్యాతి వహించి యున్నది. మూడు రోజులు వాడినంతనే మచ్చల తెలుపుతనం, కొన్ని రోజులలో సమూలంగా నాశనము చేయగల శక్తి కలిగియున్నది. ఉచితంగా ఒకపాకెట్ మందు [illegible]. నకలును చూచి మోసపోకండి.

WESTERN INDIA CO. (V.N.)
P.O. Katrisarai (GAYA)

తెల్ల వెంట్రుక ఉండవు

[illegible] మాకు ఇష్టంలేదు. కాని [illegible] 'కేశరంజన్' ఆయుర్వేదిక్ సెంటెడ్ ఆయిల్ తెల్ల వెంట్రుకలను నల్లగా మార్చును. మొదట తెల్ల వానిని నల్లవిగా [illegible], [illegible] నల్లని వెంట్రుకలే [illegible]. ఈ ఆయిల్ జ్ఞాపకశక్తి, కంటిచూపు వృద్ధిపరచును. లాభం పొందిన వారు 1000 పైగా మాకు వ్రాసియున్నారు. లాభం లేకున్న డబ్బు వాపసు. ధర: రు. 10 -.

WESTERN INDIA CO. (S.N.)
P.O. Katisarai (GAYA)